

Utbildningsdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet *Utbildning, undervisning och ledning – reformvård till stöd för en bättre skola (SOU 2017:51)*

Skolforskningsinstitutet är en statlig myndighet som ska bidra till att de verksamma inom förskola och skola ges goda förutsättningar att planera, och genomföra undervisningen, med stöd av vetenskapligt underbyggda metoder och arbetssätt.

Institutet yttrar sig endast om utredningens förslag avseende förskolans ledning samt utbildningens placering i utbildningssystemet.

Kapitel 12 Förskolans ledning

Skolforskningsinstitutet står bakom utredningens förslag att benämningen av ledningen i förskolan ska vara rektor, i likhet med benämningen i övriga skolformer. Utredningen redogör tydligt för hur både det ansvar och de krav som ställs på dagens förskolechefer och rektorer i huvudsak sammanfaller.

Skolforskningsinstitutet delar uppfattningen att förskolans rektorer ska omfattas av ett krav på obligatorisk utbildning. Vi ställer oss däremot inte bakom förslaget att denna utbildning endast ska omfatta 7,5 högskolepoäng, att jämföra med 30 högskolepoäng för skolans rektorer. Utredningen konstaterar självt att det bästa ur ett kvalitetsperspektiv liksom ur ett likvärdighetsperspektiv vore att alla rektorer i förskolan fick genomgå en utbildning av samma omfattning och med motsvarande innehåll som den för skolans rektorer. Institutet delar denna uppfattning och föreslår därför att även förskolans rektorer ska omfattas av krav på en obligatorisk utbildning om 30 högskolepoäng motsvarande skolans rektorer.

Utredningen motiverar sitt förslag med ekonomiska argument och med att det finns ett stort antal mycket små förskoleenheter, utan att redovisa hur stor andel som är riktigt små. Utifrån den statistik som redovisas framstår det senare inte som ett övertygande argument. År 2015

hade en förskolechef i snitt ansvar för 20 anställda, att jämföra med att en rektor i grundskolan var ansvarig för i snitt 23 anställda. Om man utgår från att kvaliteten i verksamheten påverkas av en kompetent ledning är det dessutom svårt att motivera att detta är mindre viktigt för barn i exempelvis små enskilda verksamheter än i stora kommunala enheter.

Vidare betecknas rektorsutbildningen som en utbildning på avancerad nivå, vilket är en anomali eftersom utbildningen inte ligger inom ramen för högskolesystemet med de behörighetskrav som gäller för utbildningar på avancerad nivå. Att utbildningen är en befattningsutbildning utan reguljära krav vid antagningen resulterar i mycket heterogena undervisningsgrupper. Skolforskningsinstitutet förordar därför också en översyn av möjligheterna att inkludera rektorsutbildningen i högskolesystemet, där varje studerande går på rätt nivå i förhållande till sina förkunskaper.

I detta ärende har myndighetschefen Lena Adamson beslutat efter föredragning av kanslichef Eva Wallberg.

För Skolforskningsinstitutet

Lena Adamson
Myndighetschef